

Jaarverslag 2025

Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit
Vlissingen, 2026

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2025 van het Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit (SKC). Het jaar 2025 stond in het teken van de verdere opbouw van het SKC als strategisch kenniscentrum voor de aanpak van ondermijning door georganiseerde criminaliteit. Daarbij is gewerkt aan de inhoudelijke opdracht, de versterking van de organisatie en de verdere aansluiting op het JenV-sturingsmodel.

Voor 2025 is nog geen formele aanschrijving voor het jaarplan ontvangen. Op verzoek van het Directoraat-Generaal Ondermijning (DGO) en in afstemming met de directeur van het SKC is alsnog een jaarplan opgesteld, dat op 18 maart 2025 is vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg. Daarmee is voor 2025 richting gegeven aan de inhoudelijke uitvoering van de opdracht en de besteding van de beschikbare middelen conform dit vastgestelde jaarplan.

2025 was een belangrijk overgangsjaar in de ontwikkeling van het SKC. In het Bestuurlijk Overleg van 5 augustus 2025 is besloten dat het SKC per 1 juli 2026 verzelfstandigt tot een dienst binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Daarmee is in 2025 inhoudelijk gebouwd aan het eerste Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON) en de oplevering van meerdere (inter)nationale studies, en aan de verdere professionalisering van het SKC als duurzame en toekomstbestendige organisatie.

2. Inhoudelijke resultaten 2025

2.1 Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON)

In het voorjaar van 2025 is het SKC, in opdracht van DGO, gestart met de totstandbrenging van het eerste Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON). In de eerste fase van dit traject is middels een brede uitvraag informatie verzameld bij veel organisaties en samenwerkingsverbanden die betrokken zijn bij de integrale aanpak van ondermijning door georganiseerde criminaliteit. Deze uitvraag heeft geresulteerd in ruim 150 documenten. De verzamelde informatie is aangevuld met relevante bronnen die door onderzoekers en analisten van het SKC zelf zijn verzameld.

Vervolgens is de informatie geanalyseerd aan de hand van een vast analysekader, bestaande uit onder meer maatschappelijke ontwikkelingen, infrastructuren, systeemkwetsbaarheden, ondermijnende/schadelijke effecten en dreigingen. De uitkomsten van deze analyse zijn in diverse expertbijeenkomsten met publieke en private partijen verdiept en gevalideerd.

Eind 2025 is een nagenoeg afgerond concept van het DON gereedgemaakt voor de validatiefase. De validatie en publicatie van het DON vinden plaats in eerste helft van 2026. Gedurende het gehele proces zijn meer dan 75 organisaties betrokken geweest.

2.2 Monitoring

Het SKC is bezig met diverse projecten ter ondersteuning van de monitoring van de dynamische informatiestroom rondom demografische, economische, sociale, technologische, ecologische en politieke (DESTEP) ontwikkelingen, met als doel de eerder uitgevoerde transnationale studies actueel te houden en nieuwe relevante trends en ontwikkelingen tijdig te signaleren. In dat kader werkt het SKC aan verschillende samenhangende projecten die bijdragen aan een meer structurele, schaalbare en toekomstbestendige informatievoorziening.

De focus lag voornamelijk op de voortzetting van de monitoring van de Trans-Atlantische studie en de Oost-Europa studie, alsmede aan de inrichting van de monitoring ten behoeve van de Afrika- en Europa studies.

2.2.1 Monitoringsmethodiek

Ter ondersteuning van de monitoring van de hierboven genoemde studies is in 2025 een dagelijkse monitoringsmethodiek ontwikkeld. Deze methodiek maakt het mogelijk om relevante ontwikkelingen, trends en signalen op een gestructureerde en periodieke wijze te volgen en te vertalen naar geactualiseerde inzichten. Voor de verdere uitwerking is een plan van aanpak opgesteld met een formele start van het project op 1 september 2025 met een looptijd van 1 jaar.

Met de ontwikkeling van deze methodiek is een belangrijke stap gezet naar een systematische en doorlopende actualisatie van data en inzichten over transnationale ondermijnende criminaliteit.

2.2.2 Dataframework-project

In Q2 2025 is het Dataframework-project gestart. Dit is een organisatiebreed datamodel die het mogelijk maakt om brondata eenduidig te classificeren en te verrijken, passend bij onderzoek naar ondermijning door georganiseerde criminaliteit. Het Dataframework draagt bij aan de professionalisering, schaalbaarheid en kennisborging van het SKC.

2.2.3 Kennismakelaar

Het platform Kennismakelaar is in 2025 in gebruik genomen en verbeterd op basis van meerdere evaluatierondes. De eerste versie van het Dataframework is hierbij geïntegreerd om informatie automatisch te verwerken en inzichten te genereren.

2.3 Transnationale studies en themastudies

In 2025 heeft het SKC volgens planning vijf transnationale studies uitgevoerd naar ontwikkelingen in de afgelopen 30 jaar op gebied van criminele samenwerking door netwerken, goederen stromen, financiën en communicatie per regio te onderzoeken. Daarnaast zijn in 2025 twee verdiepende themastudies uitgevoerd op grond van hetzelfde conceptueel model als het eerste Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON) wat in de eerste helft van 2026 zal verschijnen, zodat bevindingen van deze studies ook direct verwerkt worden.

2.3.1 Transnationale studies

In 2025 heeft het SKC twee transnationale studies gepubliceerd binnen de zogenoemde Grenzenloosreeks, die onderdeel vormen van de door het SKC ontwikkelde grondplaat van transnationale ondermijning. De Oost-Europastudie verscheen als tweede in de reeks, gevolgd door de Afrikastudie. Daarnaast is een strategische blik op cocaïne gepubliceerd, als aanvulling op de Trans-Atlantische Corridorstudie uit 2022. Het SKC is in 2025 ook gestart met de vierde en vijfde transnationale studies, gericht op Zuidoost-Azië en Noordwest- en Zuid-Europa. In deze studies zijn voor het eerst ook DESTEP-ontwikkelingen integraal meegenomen.

Tot slot zijn voorbereidingen getroffen voor een studie naar Oceanië. De verkenning hiervoor is uitgevoerd door internationale kennispartner Global Initiative Against Transnational Organized Crime (GI-TOC). Omdat uit deze verkenning geen directe dreigingen voor Europa en Nederland naar voren kwamen, is besloten prioriteit te geven aan onderzoek naar andere regio's.

2.3.2 Themastudies

Het SKC werkte in 2025 aan de eerste twee themastudies binnen de zogenoemde Focusreeks. In deze reeks wordt verdieping gezocht in specifieke, relevante thema's. Het gaat om een studie naar Jeugd: *'Hoe jongeren als pionnen worden bewogen in het schaakspel van de georganiseerde criminaliteit'* en een studie naar criminele inmenging: *'Corruptie, bedreiging en infiltratie door georganiseerde criminaliteit in Nederland'*. Beide studies worden begin 2026 gepubliceerd.

3. Samenwerking, organisatie en bedrijfsvoering

3.1 Partnerorganisaties

In 2025 is verder gewerkt aan de intensivering van de samenwerking met partnerorganisaties. Deze samenwerking stond in belangrijke mate in het teken van de voorbereiding van het DON en het bijeenbrengen, duiden en toetsen van informatie en expertise uit het veld. Gedurende het jaar zijn expertbijeenkomsten georganiseerd en is de betrokkenheid van partners verder uitgebouwd. Ook de rol van de liaisons is in dit kader verder benut. Begin 2025 waren liaisons van Belastingdienst, FIOD, Koninklijke Marechaussee en Openbaar Ministerie bij het SKC werkzaam. Gedurende het jaar zijn ook liaisons van de Douane en Politie bij het SKC gestart.

3.2 Consortium

De samenwerking met externe kennispartners is in 2025 gecontinueerd en bestendig. De contracten met Clingendael, InsightCrime, Global Initiative en The Hague Centre for Strategic Studies (HCSS) zijn verlengd voor de periode van 1 september 2025 tot en met augustus 2029. Van een aantal externe partners is in 2025 afscheid genomen, omdat de koers van het SKC niet langer aansloot bij hun oorspronkelijke opdracht en bijdrage.

De samenwerking met University College Roosevelt en HZ is ook in 2025 voortgezet en inhoudelijk verdiept. De vernieuwde samenwerkingsovereenkomst met HZ is in februari ondertekend en met UCR is in het vierde kwartaal van 2025 na aanpassing bekrachtigd.

3.3 Werving

In 2025 heeft het SKC elf nieuwe collega's verwelkomd in de functies adviseur planning & control, visualisatiespecialist, strategisch analist, wetenschappelijk onderzoeker en informatiespecialist. Daarnaast heeft het SKC afscheid genomen van de laatste vier zzp'ers die voor het SKC werkzaam waren.

4. Verzelfstandiging

Binnen de organisatorische inrichting is in 2025 verder gewerkt aan de doorontwikkeling van het SKC als taakorganisatie binnen JenV, zoals beoogd in 2023. Tijdens het Bestuurlijk Overleg op 5 augustus 2025 is besloten dat het SKC per 1 juli 2026 zal verzelfstandigen. In november 2025 is een projectteam, onder leiding van het SKC, samengesteld met vertegenwoordigers van het SKC, DEA, DGO, DP&O en DFEZ om de verzelfstandiging in goede banen te leiden. In december 2025 zijn hiervoor een actieplan en een planning opgesteld en is het concept O&F plan (versie september 2024) door het SKC geactualiseerd. Daarmee is een concrete uitvoeringsstructuur ingericht voor de verdere voorbereiding op de verzelfstandiging per 1 juli 2026.

5. Advies doorontwikkeling SKC

In het vierde kwartaal van 2025 heeft het SKC zich laten adviseren door PwC over de interne sturing van de organisatie en de wijze waarop de interne organisatie toekomstbestendig kan worden ingericht, met als doel de missie en visie verder te versterken. Het onderzoek is in nauwe samenwerking met medewerkers en het MT uitgevoerd. Op basis hiervan heeft PwC aanbevelingen en bevindingen opgesteld, waarna het MT hier concrete vervolgstappen aan heeft verbonden.

6. Bedrijfsvoering

In 2025 is verder gewerkt aan de inrichting van een duurzame en voorspelbare bedrijfsvoering die aansluit op de kaders en werkwijzen van het ministerie van JenV. Het in 2024 ingestelde maandelijkse bedrijfsvoeringsoverleg tussen het SKC en JenV is in 2025 voortgezet en benut voor structurele afstemming over financiën, personeel, inkoop, huisvesting en ICT. Hierdoor is meer inzicht ontstaan in de voor het SKC relevante bedrijfsvoeringprocessen en konden knelpunten tijdig worden gesignaleerd en opgepakt.

Daarnaast is de maandelijkse aanlevering van financiële rapportages verder geformaliseerd en bestendigd. Hoewel het SKC nog geen rechtstreekse toegang had tot de financiële systemen van JenV, ontving het maandelijks financiële rapportages vanuit JenV, die gedurende het jaar als basis dienden voor sturing. Deze rapportages vormden een belangrijke basis voor de monitoring van de begroting, de voortgang van de uitputting van middelen en het tijdig signaleren van afwijkingen. Hiermee is de planning- en controlcyclus van het SKC in 2025 verder versterkt.